

ADVIES

Ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

19 december 2013

Aanvrager	Minister Evelyne Huytebroeck
Aanvraag ontvangen op	12/11/2013
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Aanvraag behandeld op	29/11/2013 en 12/12/2013
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	19/12/2013

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Zesde Staatshervorming

De Raad staat positief tegenover het feit dat men wil vooruitlopen op de overheveling van de tariefbevoegdheden op het vlak van distributie van elektriciteit en gas van de federale Staat naar de Gewesten, die door het institutioneel Akkoord voor de zesde Staatshervorming van 11 oktober 2011 is voorzien. Tevens vindt hij het positief dat men de stabiliteit van de distributietarieven van elektriciteit en gas wil waarborgen, wat van fundamenteel belang is voor de ontwikkeling van het Gewest.

1.2 Energieprijs

De Raad heeft een bijzondere aandacht voor de energieprijs, gelet op het belang ervan in de werkingskosten van de ondernemingen enerzijds en in de begrotingen van de gezinnen anderzijds.

De Raad vindt het absoluut noodzakelijk om toe te zien op de transparantie van de mechanismen voor het vastleggen en reguleren van de prijzen, zowel voor elektriciteit als voor gas, zodat elk mogelijk verstoord evenwicht of verschil tussen de prijzen die in de verschillende Gewesten worden gehanteerd, kan worden vastgesteld. Hij dringt erop aan om passende maatregelen te nemen indien zou blijken dat de energieprijs in Brussel hoger zou worden dan in de andere Gewesten.

1.3 Representativiteit van de reguleur

De Raad stelt vast dat dit ontwerp van ordonnantie inhoudt dat de Brusselse regulator (BRUGEL) heel wat bepalingen zal moeten verduidelijken. Het zal met name BRUGEL toekomen om *de methodologie en de modaliteiten van de implementatie* vast te stellen.

Hij benadrukt dat in tegenstelling tot de federale regulator (CREG), de sociale partners niet binnen BRUGEL zijn vertegenwoordigd.

Bijgevolg dringt **de Raad** erop aan dat de sociale partners vóór elke herziening van de tariefmethodologie van de Brusselse gas- en elektriciteitsmarkt worden geraadpleegd.

1.4 Rationeel gebruik van energie

De Raad neemt er akte van dat de tariefmethodologie, zowel voor de elektriciteitsmarkt als voor de gasmarkt, in naleving van bepaalde richtlijnen zal worden vastgesteld. Eén ervan voorziet dat : « *de structuur van de tarieven het rationeel gebruik van energie en infrastructuren bevordert* ».

De Raad herhaalt dat hij de preventiemaatregelen steunt die ernaar streven om het energieverbruik te verminderen (energiepremie, RGE-beleid, ...). Hij meent dat er voor de 6 « energiehuizen » die onlangs werden ingesteld, een belangrijke rol op dit vlak is weggelegd.

Anderzijds is **de Raad** van mening dat een bijzondere aandacht moet uitgaan naar het stimuleren van het rationeel gebruik van energie door gezinnen met lage inkomens en/of gezinnen die huren.

1.5 Progressieve tarifiering van elektriciteit

De Raad neemt er akte van dat de progressieve tarifiering van elektriciteit een ecologische en sociale doelstelling nastreeft, waar hij zich bij aansluit.

Niettemin benadrukt **de Raad** dat het moeilijk zal zijn om te controleren of deze dubbele doelstelling wordt behaald, gezien er geen grondige impactstudie inzake de progressieve tarifiering van elektriciteit werd verricht. Bijgevolg dringt hij erop aan om een dergelijke studie te verrichten.

Toepassingsgebied

De Raad neemt er akte van dat de tariefmethodologie voor de elektriciteitsmarkt met name zal worden vastgesteld in naleving van een richtlijn die voorziet dat :

« De tarieven progressief zijn binnen 3 maanden na de inwerkingtreding van MIG 6 en uiterlijk op 1 januari 2018.

Deze progressieve tarieven worden vastgesteld per verbruiksschijf, waarvan het aantal en de omvang zullen bepaald worden teneinde milieudoelstellingen te behalen, met een bijzondere aandacht voor de sociale bescherming van de afnemers. Brugel stelt de methodologie en de modaliteiten vast van de implementatie van zulke progressiviteit waarbij zorg wordt gedragen dat de gemiddelde verbruikers niet benadeeld worden.

Teneinde het billijkheidsbeginsel na te leven, houden de progressieve tarieven rekening met :

- o de samenstelling van het gezin ;*
- o de afnemers die van het beschermde statuut genieten ;*
- o de bijzondere situatie van de gebruikers met een zelfopwekkingsinstallatie ;*
- o de bijzondere situatie van de eindafnemers die zich hoofdzakelijk door middel van een elektrisch verwarmingssysteem of een warmtepomp verwarmen. ».*

De Raad stelt vast dat deze progressieve tarifiering op de « eindafnemers » zal worden toegepast. Hij herinnert eraan dat artikel 2, 18° van de ordonnantie houdende organisatie van de elektriciteitsmarkt de eindafnemer als volgt definieert : *« een natuurlijke of rechtspersoon die elektriciteit koopt voor eigen gebruik, gevoed door een stroombron gelijk aan of lager dan 70 kV op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest »*. Aldus zal deze progressieve tarifiering van elektriciteit betrekking hebben op zelfstandigen of zeer kleine ondernemingen (ZKO). Welnu, de toepassing van de ordonnantie op zelfstandigen en ZKO lijkt niet grondig te zijn bestudeerd.

De Raad stelt vast dat verschillende gewestelijke beleidsvoeringen ernaar streven om economische activiteiten te behouden of te ontwikkelen¹. Hij meent dat een verhoging van de energiekosten voor zelfstandigen en kleine en middelgrote industrieën (KMI) tegen dit streven zou indruisen. Bovendien stelt hij vast dat de andere Gewesten van het land op het vlak van energietarifiering afwijkende stelsels tussen het residentiële en professionele niveau hebben ingesteld.

Teneinde de tenuitvoerlegging van de progressieve tarifiering van elektriciteit toe te laten en terzelfder tijd de ontwikkeling van de economische activiteiten te waarborgen, vinden **de representatieve werknemers- en middenstandsorganisaties** het noodzakelijk om rekening te

¹ De terbeschikkingstelling van industriezones en -terreinen (ruimtelijke ordening), de subsidiëring van investeringen (economische expansie), de vaststelling van de handwerksnijverheid en industrie als te bevoorrechten sectoren (New Deal) of de toepassing van een bijzonder stelsel op het vlak van de gewestbelasting.

houden met de bijzondere situatie van de activiteitensectoren die maar weinig beweegruimte hebben op hun verbruik van elektriciteit, die een belangrijke grondstof in hun productieprocessen is. Het gaat om sectoren waarin het gebruik van machines/uitrustingen absoluut noodzakelijk is voor een goede werking (kappers, drukkerijen, ...). Welnu, deze machines/uitrustingen houden een elektriciteitsverbruik in dat boven het gemiddelde ligt.

Naar het voorbeeld van wat is voorzien voor de afnemers die zich hoofdzakelijk door middel van een elektrisch verwarmingssysteem of een warmtepomp verwarmen, vragen **de representatieve werknemers- en middenstandsorganisaties** om het geval van de voornoemde sectoren toe te voegen aan de criteria waarmee rekening moet worden gehouden om het billijkheidsbeginsel na te leven, alsook om bij het vaststellen van de progressieve tarieven rekening te houden met de economische realiteit van deze sectoren.

Indien er geen specifiek stelsel zou worden ingesteld voor de sectoren waarin het gebruik van machines/uitrustingen noodzakelijk is voor een goede werking, dringen **de representatieve middenstandsorganisaties** erop aan om alle beroepsactiviteiten van de progressieve tarifiering van elektriciteit uit te sluiten. Bovendien dringen **deze organisaties** erop aan om een studie te verrichten die deze sectoren onderzoekt voorafgaandelijk aan elke beslissing die tegen hen wordt genomen. Deze studie moet met name de verbruiksprofielen van de ondernemingen, het aantal ondernemingen (per categorie van tewerkstelling) en de ingevulde banen analyseren. Tevens moet deze studie de meerkosten evalueren die de ondernemingen zouden worden opgelegd.

De representatieve werkgeversorganisaties zijn van hun kant van oordeel dat men alle beroepsactiviteiten onmiddellijk van de progressieve tarifiering van elektriciteit moet uitsluiten, om zo de ontwikkeling van de economische activiteiten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verzekeren.

Mogelijke gevolgen

De Raad dringt erop aan dat een duidelijke facturatie betreffende het progressief aspect van de elektriciteitstarieven absoluut noodzakelijk is.

Dit om het risico te verkleinen dat afnemers die, omwille van een lager elektriciteitsverbruik dan het gemiddelde, van een verlaging van hun factuur hebben genoten :

- ofwel het jaar daarop hun elektriciteitsverbruik zouden vergroten als gevolg van de verlaging van hun factuur ;
- ofwel zich zouden afwenden van investeringen die het toelaten om het elektriciteitsverbruik te verminderen.

Beide situaties zouden immers ingaan tegen de doelstelling die een vermindering van het energieverbruik nastreeft.

Collectieve tellers

Om de ecologische en sociale doelstelling te behalen, dringt **de Raad** erop aan dat de regulator de mogelijkheid zou hebben om het verbruik van verschillende gezinnen die in feite op één enkele collectieve teller zouden zijn samengebracht, correct te berekenen.

Gezinssamenstelling

De Raad vraagt zich af of het in aanmerking nemen van de samenstelling van de gezinnen zal volstaan om ervoor te zorgen dat bij de vaststelling van de progressieve tarieven het billijkheidsbeginsel wordt nageleefd.

De Raad benadrukt immers dat er een basiselektriciteitsverbruik voor een gezin bestaat. Dit verhoogt echter niet mechanisch op veelvoudige wijze voor elke persoon die bij het gezin komt.

Indien haalbaar meent **de Raad** dat het opportuun zou zijn om bij de vaststelling van de progressieve tarieven ook rekening te houden met de inkomens van de gezinnen.

Technologische neutraliteit

De Raad vestigt de aandacht op het bestaan van nieuwe technologieën die een groter elektriciteitsverbruik inhouden (bijv. : het elektrisch voertuig). Het zou ongelegen zijn om technologieën te bestraffen die gunstig zijn voor het leefmilieu.

Real time tarifiering van elektriciteit

De financiële en ecologische kost van het elektriciteitsverbruik ligt hoger tijdens de verbruikspieken. De kostprijs van elektriciteit hangt dus ook af van het ogenblik waarop ze wordt verbruikt (naast de verbruikte hoeveelheid).

De Raad stelt vast dat de kwestie van de installatie van slimme tellers die een tarifiering toelaten die zich in real time aan de realiteit van de markt aanpast, momenteel wordt onderzocht. Hij wenst zich echter in het kader van dit advies niet uit te spreken over de opportuniteit om een dergelijke teller te installeren.

*
* *
*